

Wiarygodność sektora finansowego w Polsce

Sektor finansowy we współczesnym, wolnorynkowym środowisku gospodarczym składa się z trzech podstawowych elementów: sektora finansów publicznych, sektora finansów prywatnych oraz organizacji typu non profit. Ocena wiarygodności podmiotów występujących w każdym z tych sektorów powinna uwzględniać ich wewnętrzną specyfikę, relacje pomiędzy występującymi w nich podmiotami, a także funkcję, jaką pełnią.

ocenę wiarygodności strony przeciwnej lub sam stanowiąc przedmiot takiej oceny.

Wiarygodność sektora non profit
W sektorze finansów publicznych i organizacjach typu non profit oprócz wierzycieli i dłuż-

teresowanymi oceną wiarygodności w sektorze finansów publicznych oraz organizacji typu non profit są odpowiednio wierzyciele (międzynarodowe instytucje finansowe, jak np. MFW, Bank Światowy lub inne państwa) oraz darczyńcy. Instytucjami zajmującymi się oceną wiarygodności podmiotów w tych sektorach są najczęściej międzynarodowe agencje ratingowe oraz rzadziej wywiadownie gospodarcze.

Maksymilian Jan Bąk
Istotne różnice pomiędzy wspomnianymi sektorami finansów publicznych, prywatnych oraz organizacjami typu non profit, przejawiają się głównie w celach funkcjonowania, sposobach gromadzenia i wydatkowania środków, skali działalności oraz jej wpływu na gospodarkę. W sektorze finansów publicznych i organizacjach typu non profit, to państwo i np. fundacje, czyli podmioty występujące najczęściej w roli świadczeniodawcy dóbr publicznych, są najczęściej przedmiotem badania wiarygodności, ponieważ do bieżącej działalności potrzebują kapitału pochodzącego od (odpowiednio) wierzycieli i np. darczyńców. Z sytuacją, kiedy podmioty te zgłaszają zapotrzebowanie na badanie wiarygodności, mamy do czynienia wtedy, gdy

Wiarygodność sektora finansów prywatnych

Zupełnie inne konsekwencje ma ocena wiarygodności podmiotów sektora prywatnego, w którego skład wchodzi wiele konkurujących ze sobą przedsiębiorstw i instytucji. Uczestnikami sektora finansów prywatnych są przede wszystkim: banki, otwarte i zamknięte fundusze inwestycyjne, fundusze emerytalne, biura i domy maklerskie, towarzystwa inwestycyjne i ubezpieczeniowe, instytucje transakcyjne i płatnicze, firmy doradcze, leasingowe, pożyczkowe czy popularne w ostatnich latach firmy prowadzące działalność parabankową. W tym sektorze negatywna ocena wiarygodności potencjalnego dłużnika czy szerzej beneficjenta środków, może doprowadzić do odstąpienia drugiej strony od decyzji o podjęciu współpracy. Z tego powodu ocena wiarygodności podmiotów gospodarczych w tym sektorze weszła do kanonu dobrych praktyk stosowanych nie tylko przez przedsiębiorców, lecz coraz częściej również (za sprawą ostatnich afer z udziałem firm parabankowych) przez klientów indywidualnych. Oceną wiarygodności podmiotów z tego sektora zajmują się przeważnie wywiadownie gospodarcze oraz w mniejszym stopniu agencje ratingowe.

Badanie wiarygodności podmiotów sektora finansów prywatnych

Ocena wiarygodności podmiotów sektora finansów prywatnych wykonywana przez wywiadownie gospodarcze polega w pierwszym etapie na sprawdzeniu, czy dany podmiot nie znajduje się na liście ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego. Kolejnym etapem oceny jest analiza formalno-prawna, której celem jest weryfikacja podstaw prawnych badanego podmiotu. Etap ten ma duże znaczenie, ponieważ przyjęta forma prawna warunkuje istnienie praw i obowiązków wobec podmiotu, a także określa zakres odpowiedzialności osobowej i majątkowej za ewentualne (świadome lub nieświadome) nadużycia. Kolejnymi etapami oceny wiarygodności podmiotów tego sektora jest ocena ich kondycji finansowej oraz kompetencji i wcześniejszej aktywności jego kadry zarządzającej. Zwiercieniem badania jest syntetyczna ocena ratingowa, która w sposób ostateczny rozstrzyga o jego wiarygodności.

NAJLEPSZE BANKI

Wg przychodów z tytułu prowizji i odsetek za III kwartały 2014 r.

Lp.	Nazwa instytucji	Przychody z tytułu prowizji i odsetek (w tys. zł.) za III kwartały 2014 r.
1	PKO BANK POLSKI	10 694 091
2	BANK PEKAO	6 659 251
3	BZWBK	5 057 383
4	ING BANK	3 687 600
5	mBANK	3 620 932
6	BANK MILLENNIUM	2 494 075
7	RAIFFEISEN BANK POLSKA	1 918 266
8	CREDIT AGRICOLE BANK POLSKA***	1 716 989
9	BANK HANDLOWY CITY	1 647 394
10	BANK BGŻ	1 611 362
11	BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO	1 285 482
12	DEUTSCHE BANK POLSKA	1 021 473
13	BNP PARIBAS BANK POLSKA	776 531
14	IDEA BANK	585 500
15	BANK POCZTOWY	251 347
16	BANK OCHRONY ŚRODOWISKA	224 261
17	PLUS BANK	113 203
18	GBS BANK	38 088

Oprac. własne

występują one w roli zleceniodawcy. Wówczas jednak badanie wiarygodności polega najczęściej na analizie możliwości wykonania zlecenia przez uczestników przetargu. Sektor finansów prywatnych z kolei składa się z wielu konkurujących ze sobą podmiotów, dla których zasadniczym celem prowadzenia działalności jest maksymalizacja wartości firmy. W tym sektorze jeden podmiot znacznie częściej występuje zarówno w roli wierzyciela, jak i dłużnika, więc w zależności od relacji handlowych w których pozostaje – może zgłaszać zapotrzebowanie na

ników zainteresowanych wzajemną oceną swojej wiarygodności, występuje liczna grupa świadczeniobiorców, którymi są obywatele (w przypadku państwa) i wybrane grupy społeczne (w przypadku np. fundacji). Pomimo tego, że są oni bezpośrednimi beneficjentami państwa czy np. fundacji, rzadko zgłaszają zapotrzebowanie na sprawdzenie wiarygodności tych podmiotów. Wynika to przede wszystkim z faktu, że pozycja tych podmiotów względem świadczeniobiorców jest silnie zmonopolizowana i nawet negatywna ocena ich wiarygodności, nie prowadziłaby do zmiany tej relacji. Stronami zain-

NAJBARDZIEJ DYNAMICZNE BANKI

wg dynamiki przychodów z tytułu prowizji i odsetek

Lp.	Nazwa instytucji	Przychody z tytułu prowizji i odsetek (w tys. zł) za III kwartały 2013 r.	Przychody z tytułu prowizji i odsetek (w tys. zł) za III kwartały 2014 r.	Dynamika (w proc.)
1	IDEA BANK	443 570	585 500	32,00
2	BANK POCZTOWY	208 318	251 347	20,66
3	PKO BANK POLSKI	10 152 560	10 694 091	5,33
4	ING BANK	3 544 500	3 687 600	4,04
5	BANK OCHRONY ŚRODOWISKA	215 764	224 261	3,94
6	BNP PARIBAS BANK POLSKA	752 401	776 531	3,21
7	RAIFFEISEN BANK POLSKA	1 870 930	1 918 266	2,53
8	mBANK	3 562 013	3 620 932	1,65
9	CREDIT AGRICOLE BANK POLSKA***	1 714 114	1 716 989	0,17

*** dane zagregowane

Oprac. własne